

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Архітектурно-художній інститут
Кафедра архітектури будівель і споруд

СИЛАБУС
освітньої компоненти – 1ВК 18
Навчальна дисципліна – Інклюзивна архітектура

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	191	Архітектура та містобудування
Освітня програма	ОП «Архітектура та містобудування»	
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS (120 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	ГР	
Форми семестрового контролю	залік	

Викладачі:

Малашенкова Вікторія Олександрівна, канд.арх., доцент кафедри архітектури будівель та споруд, viklituchka.abs@ogasa.org.ua

В процесі вивчення даної дисципліни студенти **ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З СУЧАСНИМИ ПІДХОДАМИ ДО ПРОЄКТУВАННЯ ТА БУДІВНИЦТВА, ЯКІ СТАВЛЯТЬ ПЕРЕД СОБОЮ МЕТУ СТВОРЕННЯ ДОСТУПНИХ ТА ВКЛЮЧАЮЩИХ СЕРЕДОВИЩ ДЛЯ ВСІХ ЛЮДЕЙ, НЕЗАЛЕЖНО ВІД ЇХ ФІЗИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ, ВІКУ, РОЗМІРУ ТА ЗДОРОВ'Я.**

Наприклад: вміння створювати безперешкодний доступ до будівель та приміщень для людей з різними видами інвалідності, використання пандусів, ліфтів, широких дверей та коридорів, а також встановлення підходящого освітлення та знаків для орієнтації; здатності створювати архітектурне середовище, яке враховує різні потреби та можливості людей і сприяє забезпеченню комфортного та безпечного користування просторами для всіх; розуміти безперешкодності простору на всіх його рівнях, починаючи з ділянки біля будівлі і закінчуючи окремими приміщеннями самої будівлі.

Передумовами для вивчення дисципліни є вивчення дисциплін «Історія архітектури та містобудування 1, 2, 3, 4, 5», «Типологія будівель і споруд» та «Конструкції будівель та споруд».

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

2. Програма навчальної дисципліни

2.1. Лекції

№п/п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
ЧАСТИНА І					
1	Вступ до інклюзивної архітектури: основні принципи та підходи.	2	2	-	4
2	Законодавча база та норми в інклюзивній архітектурі. Історія розвитку руху за безбар'єрність.	2	2	-	4
3	Безбар'єрність, соціальна інклюзія та універсальний дизайн.	2	2	-	4
4	Інклюзивна архітектура для людей з різними вадами та маломобільних груп.	2	2	-	4
5	Інклюзивний дизайн в містобудуванні та плануванні території.	2	2	-	4
6	Інклюзивність у відкритих просторах: парки, сквери, громадські сади та ін.	2	2	-	4
7	Проектування терапевтичних садів. Садотерапія.	2	2	-	4
8	Проектування та розробка інклюзивного простору в будинках житлового призначення.	2	2	-	4
9	Інклюзивність лікувально-реабілітаційних установах та в готельних будівлях.	2	2	-	4
10	Інклюзивність в навчальних закладах: дошкільні установи, загальноосвітні школи, вищі учбові заклади.	2	2	-	4
11	Інклюзивність спортивних будівель та споруд. Інклюзивність культурно-видовищних закладів.	2	2	-	4
12	Особливості проектування будівель для людей з вадами зору та слуху.	2	2	-	4
13	Доступність інфраструктури та розробка доступного транспорту.	2	2	-	4
14	Інклюзивний дизайн архітектурного середовища.	2	2	-	4
15	Інклюзивність та культурна спадщина. Інклюзивна архітектура перспективи майбутнього.	2	2	-	4
	Всього	30	30		60

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний рівень оцінювання щодо отримання «іспиту» за навчальною дисципліною «Інклюзивна архітектура» складає 60 балів і може бути досягнений з мінімальних та максимальних оцінок за наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
ЧАСТИНА II			
ГР	1	20	40
Контроль знань:			
- поточний контроль знань (стандартизовані тести)	1	10	15
- підсумковий (семестровий) контроль знань - залік	1	30	45
Разом		60	100

Графічну роботу передбачено з розділу «Інклюзивна архітектура». В цій роботі розглядається, як на основі дипломної роботи студенти використовують набуті знання.

Студенту потрібно: показати генеральний план та відмітити на ньому, які засоби та прийому використовуються для безбар'єрного пересування ділянкою. Показати, як влаштовані входні зони та де вони є на плані будівлі. На планах поверхів показати вертикальні та горизонтальні комунікації, чи задовольняють вони евакуаційним вимогам. На планах показати та розписати, які елементи доступності будівлі для маломобільних груп населення враховані у дипломному проекті.

Робота складається з графічної роботи з альбомом работ (формат А-3).

Методичні рекомендації до виконання графічної роботи[3].

Підсумковий контроль знань проводиться для всіх студентів у вигляді усних чи письмових відповідей на запитання в екзаменаційних білетах (або письмових відповідей на стандартизовані тести), наприклад:

1. Що таке інклюзивність та інклюзивна архітектура?
2. Передумови виникнення універсального дизайну та його еволюція?
3. Безбар'єрність та інклюзивність у чому різниця понять?

Підчас заліку студент також повинен дати усні відповіді щодо теми і змісту підготовленого ГР.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Кривуц С.В. Особливості проектування інклюзивного предметно-просторового середовища: Методичні рекомендації / Харків: ХДАДМ, 2022р., 50 с.
2. Урбан-бюро Big City Lab «Альбом безбар'єрних рішень» / Київ, 2023р., 124 с.

3. Попова О.А. Сучасні тенденції формування безбар'єрної архітектури: Конспект Лекцій / Харків: ХДАДМ, 2021р., 80 с.
4. Нечепорчук А., Седоченко А. Новий освітній простір. Безбар'єрність : Інформац. посібник. 2019р. Електронний доступ: <https://dfrr.minregion.gov.ua/> (дата звернення 29.05.2023)
5. Довідник безбар'єрності. 2021р. Електронний доступ: <https://bf.in.ua/> (дата звернення 29.05.2023)
6. ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд. — К.: Держкомбуд України, 2019р.

Допоміжні джерела інформації

1. ДБН В.2.2-15-2019. Житлові будинки. Основні положення. — К.: Держкомбуд України, 2019р..
2. ДБН В.2.2-9:2018 Громадські будинки та споруди. Основні положення — К.: Держкомбуд України, 2019р.
3. Управління містобудування та архітектури Дніпропетровської облдержадміністрації. Щодо впровадження принципів універсального дизайну: Методичні рекомендації / Дніпропетровськ, 2015р., 27 с.
4. Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) 6 – 7 грудня 2019 р. Інклюзія в мистецькій освіті; виклики, практики, перспективи. Київ: ДНМЦЗКМО, 2019р., 431 с.
5. Cristopher Dey. PLACES OF THE SOUL. Architecture and the Environmental Design as a Healing Art. Third edition/ London: Aquarian, Thorsons, 2014, 309 p.
6. Daniel Winterbottom, Amy Wagenfeld. Therapeutic Gardens: Design for Healing Spaces / Portland, London: Timber Press, 2015, 324 p.
7. Сью Стюарт-Сміт. Садотерапія. Як позбутися бур'янів у голові / Київ: Yakaboo Publishing, 2015р., 328 с.